

РЕШЕНИЕ

№ 226

гр. Варна, 11.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Вилиян Г. Петров

Членове: Георги Йовчев
Николина П. Дамянова

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Николина П. Дамянова Въззивно търговско дело № 20223001000301 по описа за 2022 година

Производството е въззивно, по реда на чл. 258 и сл. ГПК, образувано по жалба на НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ – гр. София, подадена чрез Венцислава Петкова - Директор на дирекция „Държавни вземания“, срещу решение № 10/24.03.2022г., постановено по т. д. № 108/2021г. по описа на Търговишки окръжен съд, с което е отхвърлен като неоснователен предявен от въззивника срещу „КАМЧИЯ-2009“ ЕООД / н./, ЕИК 200811446, иск с правно основание чл. 694, ал. 2, т. 2 ТЗ, за установяване на поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ на публични вземания в общ размер на 45 231.44лв., от които главници - 34 140.48лв. и лихви към 26.07.2021 г. - 11 090.96лв., предявени и приети в производството по несъстоятелност на "Камчия[1]2009" ЕООД / н./, ЕИК 200811446, по т. дело № 43/2021г. по описа на ТОС.

Поддържайки доводи за неправилност на решението въззивникът моли за неговата отмяна и постановяване на друго, с което искът да бъде уважен. Релевират се оплаквания за неправилно приложение на материалния закон, като не се възприема тезата на окръжния съд, че вписването по реда на ЗОЗ, на обезпечителни мерки по ДОПК, не създава привилегия в производството

по несъстоятелност.

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от легитимирано лице, чрез процесуален представител, за който са представени доказателства за надлежно учредена представителна власт, насочена е срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на правен интерес от обжалването, и е процесуално допустима.

Въззиваемото дружество "Камчия[1]2009" ЕООД /в несъстоятелност, обявена с решение от 21.04.2022г./, както и синдикът П.К. не изразяват становище по жалбата.

За да се произнесе по спора съставът на ВнАпС взе предвид следното:

Първоинстанционният Търговишки окръжен съд е бил сезиран със специален установителен иск по чл. 694, ал. 2, т. 1 ТЗ, от НАП – гр. София, срещу „Камчия-2009“ ЕООД / н./, ЕИК 200811446, за установяване на привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ за предявени, по реда на чл. 685, ал.1 от ТЗ, и приети публични вземания за данъци и задължителни осигурителни вноски в общ размер на 45 231.44 лв., от които главници - 34 140.48лв. и лихви към 26.07.2021 г. - 11 090.96лв.

Ищецът претендира да му бъде призната привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, до посочения размер на приетите публични вземания, обезпечени с Постановление за налагане на обезпечителни мерки по ДОПК изх. № С180025-022-0059930/20.08.2018г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП - Варна, офис Търговище, вписано в ЦРОЗ под № 2021070700887.

В обхвата на служебната проверка по чл. 269 ГПК, съставът на въззивния съд намира, че обжалваното решение, с което искът е отхвърлен, е валидно като постановено от надлежен съдебен състав, в рамките на предоставената му правораздавателна власт и компетентност, и съдържащо реквизитите по чл. 236 ГПК. Същото е допустимо, тъй като са налице всички предвидени от закона предпоставки, включително и особените такива по чл. 694 ТЗ по отношение на срока за предявяване на специалния иск и на активната процесуална легитимация на ищеца, и липсват процесуални пречки за възникване и надлежно упражняване на правото на иск.

Страните не спорят относно възприетата от окръжния съд фактическа обстановка, която е резултат от правилна съвкупната преценка на събраните в

хода на производството доказателства, обсъдени по съответните правила на ГПК.

Установява се по безспорен начин, че с молба изх. № 24-03-650/18# 21/27.07.2021г. на НАП, ведно с приложена справка, са предявени публични вземания в общ размер на 45 231.44 лв., от които главници - 34 140.48 лв. и лихви към 26.07.2021 г. - 11 090.96 лв. Публичните вземания са включени като обезпечени, с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал.1, т. 1 ТЗ, в Списък на приети вземания, предявени в срока по чл.685, ал.1 от ТЗ, обявен в ТРРЮЛНЦ по партидата на „Камчия-2009“ ЕООД / н./, ЕИК 200811446, под № 20210902133047. В срока по чл. 690 ТЗ кредитор с приети вземания „С. Г. Груп“ ЕАД, ЕИК 205942517, е подал възражение по чл. 692 ТЗ в срока по чл. 690 ТЗ срещу списъка в частта по отношение реда на удовлетворяване на публичните вземания в общ размер на 45 231.44 лв. са приети като обезпечени, с искане да бъде отречено право на предпочтително удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ. Възражението е уважено с определение № 146/07.12.2021 г. по т. д. № 43/2021г. по описа на ОС - Търговище, списъкът на приетите вземания в съответната релевантна част е одобрен с изменение, като е определена поредност за удовлетворяване на приетите вземания на кредитора НАП по чл. 722, ал. 1, т. 6 ТЗ.

Определението е обявено в ТР на 08.12.2021г., а исковата молба е подадена по пощата на 21.12.2021г., в рамките на срока по чл. 694, ал. 6 ГПК.

Издаденото от публичен изпълнител при ТД на НАП Варна, офис Търговище, Постановление за налагане на обезпечителни мерки по ДОПК изх. № С180025-022-0059930/20.08.2018г., с което е наложен запор за обезпечаване на изискуеми публични вземания по изпълнително дело № 180538677/2018г. в размер на 34 140.48 – главница и 933.34 лв. - лихва., върху налични и постъпващи суми по банкови сметки, по депозити, вложени вещи в трезори, включително съдържанието на касетите, както и суми, предоставени за доверително управление в две банки, е вписано в ЦРОЗ под № 2021070700887.

Въз основа на безспорно установените релевантни факти и обстоятелства, съставът на ВнАпС прави следните правни изводи по предмета на спора:

Ищецът основава привилегията на държавата на наложени обезпечителни мерки по реда на ЗОЗ. Спорът между страните е правен и се отнася до приложението на разпоредбата на чл. 722, ал.1, т. 1 ТЗ, при съобразяване и на други специални разпоредби, регламентиращи конкуренцията в правата на обезпечените кредитори и реда, по който са пристъпили към удовлетворяване на вземанията си.

В съдебната практика понастоящем се застъпва преимуществено становището, че целта на вписването на обезпечителни мерки по реда на ЗОЗ не е създаване на право на предпочтително удовлетворяване, а предимство при конкуренция на различните способи на принудително реализиране на заложеното право, тъй като вписването на насочване на принудително изпълнение по реда на ГПК или ДОПК осуетява пристъпване към изпълнение от страна на заложния кредитор – чл. 42а ЗОЗ. Вписаният заповест има за последица противопоставимост на правата на обезпечения кредитор само по отношение на кредитор, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху заповестуваното имущество – чл. 12 и чл. 30 от ЗОЗ и в принудителното изпълнение заложният кредитор ще има качеството на хирографарен, а не на обезпечен и следователно вписването на заповеста не създава привилегия нито за обезпечения кредитор, нито за кредитора с прието вземане в производството по несъстоятелност. В този смисъл са специалните правила –чл. 459, ал. 1 вр. чл. 457, ал. 1 и чл. 460 ГПК т. 7 от ТР № 2 от 26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК и чл. 127, ал. 1 и 3 и чл. 194, ал. 5 ДОПК, според които вписването на заповеста и възбраната не създава предимство на вискателя спрямо останалите конкуриращите кредитори. Аргументи в подкрепа на разбирането, че вписаният заповест по реда на ЗОЗ не създава привилегия, се съдържат и в противопоставимостта на такива мерки след откриване на производството по несъстоятелност. / в този смисъл - Определение № 519 от 15.11.2019 г. на ВКС по т. д. № 515/2019 г., I т. о., ТК, и Определение № 238 от 10.05.2021 г. на ВКС по т. д. № 1597/2020 г., II т. о., ТК/.

Предпочтителното удовлетворение на кредитора с вписан особен залог върху вземания от банковите сметки и вещи, с предимство спрямо останалите необезпечени кредитори в несъстоятелността, противоречи пряко на разпоредбите на чл. 43, ал. 3 и ал. 4 и чл. 638, ал. 4 ТЗ от ТЗ, недопускащи пристъпване към изпълнение по реда на чл. 32 ЗОЗ след откриване на

производството по несъстоятелност. Такава последица би имало и включването на НАП за процесните вземания, ако бъдат приети с поредност за удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ.

В частност, за публични вземания - недопустимо е, при положение, че самият ДОПК не предвижда предпочитание на тези вземания пред правото на задържане, каквато между впрочем е и уредбата в ЗЗД и ТЗ (с изключение на коментираната спорна разпоредба на чл. 722, ал.1, т. 1 ТЗ), такава привилегия да се урежда от друг закон, тъй като при събиране на публични вземания приложими са разпоредбите на ДОПК. Правилно в този смисъл е приетото в правната доктрина, че след като в хипотезата, при която наложената обезпечителна мярка по чл. 193 ДОПК е запор и той е вписан в първичния регистър по ЗОЗ, публичното вземане, във връзка с което е вписан запорът, няма привилегия по ДОПК, равна на особена привилегия, която се предоставя на заложенния кредитор, то по аргумент от по-силното основание, това публично вземане не се ползва с особена привилегия от първи ред, и когато удовлетворяването на вземането става след изтичане на шестмесечния срок по чл. 193, ал. 4 ДОПК чрез осребряване на имущество, предмет на запора, става в рамките на производството по несъстоятелност

Следователно, кредиторът Национална агенция за приходите, вписал запори по реда на ЗОЗ, няма специални права и привилегии спрямо останалите кредитори на несъстоятелността, защото наложените в изпълнителното производство запори са непротивопоставими на кредиторите на несъстоятелността / чл. 638, ал. 4, изр. 2 ТЗ/.

Дори и да се възприеме тезата на въззивника, основава на буквалното възприемане на текста на чл.722 ал.1 т.1 от ТЗ, в смисъл, че вписването по реда на ЗОЗ на обезпечения създава привилегия за удовлетворяване на кредиторите в производството по несъстоятелност на основание разпоредбата на чл. 722 ал. 1, т. 1 от ТЗ, която не се отрича понастоящем от теорията и практиката, то отново не са налице условията за ползване на такава привилегия, поради следното:

Предмет на делото е установяване съществуването в производството по несъстоятелност на „Камчия-2009“ ЕООД / н./, ЕИК 200811446 на обезпечителни мерки, даващи според ищеца право на предпочтително удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 от Търговския закон, а именно запори,

наложени с Постановление за налагане на обезпечителни мерки по ДОПК изх. № С180025-022-0059930/20.08.2018г. Вписването на запорите в ЦРОЗ е осъществено на 07.07.2021г. под № 2021070700887, което несъмнено е след датата на решението за откриване на производството по несъстоятелност.

Съгласно чл. 30 от ЗОЗ вписаното обстоятелство се счита известно на третите добросъвестни лица от момента на вписването. От този момент заложникът кредитор би могъл да противопостави правата си на останалите кредитори и да претендира удовлетворяване предпочтително пред останалите кредитори от заложеното имущество. Разпоредбата на чл. 638 ал.4 изр. последно от ТЗ предвижда забрана за налагане на обезпечителни мерки по реда на ГПК или ДОПК върху имуществото на длъжника след откриване на производството по несъстоятелност. Чрез вписване в ЦРОЗ на постановление на публичния изпълнител за налагане на обезпечителни мерки след откриване на производството по несъстоятелност с твърдението, че те са наложени по-рано, би се стигнало до заобикаляне на тази забрана. Затова и последицата от подобно вписване не би могла да бъде неговата противопоставимост на кредиторите на несъстоятелността. При открито производство по несъстоятелност, какъвто е настоящият случай, за да има действие, привилегията следва да е възникнала до датата на вписването в търговския регистър на решението за откриване на производство по несъстоятелност, а това включва не само налагане на обезпечителните мерки, но и вписването им в ЦРОЗ.

По изложените съображения въззивният съд намира, че предявеният иск за установяване на привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ за предявени публични вземания на ищеца в производството по несъстоятелност на длъжника „Камчия-2009“ ЕООД / н./, ЕИК 200811446, е неоснователен.

Поради съвпадение на правните изводи на двете съдебни инстанции по съществото на спора първоинстанционното решение следва се потвърди.

Представител на въззиваемото дружество не взема участие в производството и няма искане за присъждане на разноски.

На основание чл. 84 ГПК ищецът НАП не дължи държавна такса по чл. 694, ал. 7 ТЗ.

Така мотивиран, ВнАпС, ТО, I - ви състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 10/24.03.2022г., постановено по т. д. № 108/2021г. по описа на Търговишки окръжен съд.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____